

De werelddelen

Zuid-Amerika

UITGELICHT
Documentatiecentrum

1 Dansende duivels

Elk voorjaar stromen de straten van Oruro in Bolivia vol met dansende duivels. Dan vieren de mensen in deze mijnwerkersstad een week lang carnaval. Zo'n vijftig groepen lopen in prachtige kostuums en met loodzware maskers op door de straten. Die kleding straalt de rijkdom uit waar de arme mijnwerkers naar verlangen.

Het hoogtepunt is de diablada. Aan die grote optocht doen 38.000 dansers en muzikanten mee. Wel 20 uur lang! Vuurwerk knalt, orkesten spelen en mensen dansen in gekleurde rookwolken. Maar waarom dragen ze duivelspakken? Daarvoor moet je weten dat El Tío al eeuwenlang de beschermgod is van de mensen in het Andesgebergte, vooral van de mijnwerkers. Met zijn hoorntjes lijkt hij op een duivel. Dus toen de Spanjaarden Bolivia veroverden in de 16e eeuw (1500-1600), zagen ze El Tío aan voor de duivel. Omdat de Spaanse koning de eigen godsdienst wilde verspreiden, werd het carnaval uiteindelijk een mix van het christelijke geloof en het geloof van de Andesbevolking. Ook Pachamama, moeder aarde, wordt vereerd door de *inheemse* of oorspronkelijke bevolking. Om de Spanjaarden tevreden te houden werd zij omgevormd tot de Maagd Maria. Tijdens carnaval dansen de mensen voor haar.

Vermenging

De invloed van Spanje en ook Portugal is nog steeds goed merkbaar in Zuid-Amerika. De Europese *kolonisten* onderdrukten de volken die al in het werelddeel leefden toen zij er aankwamen. Maar er ontstond ook een vermenging van gebruiken. Dat zie je in het carnaval van Oruro en ook in de taal, het geloof en de bevolking van Zuid-Amerika.

Het publiek van de diablada draagt regenponcho's. Niet tegen de regen, maar als bescherming tegen de waterballonnen waarmee de jongeren elkaar bekogelen.

3 Een indrukwekkend werelddeel

De twee belangrijkste landschappen in Zuid-Amerika zijn het Andesgebergte en het Amazonegebied. De Andes-bergketen loopt ruim 7000 kilometer lang helemaal van Venezuela in het noorden naar de streek Patagonië in het zuiden. En het gigantische Amazone-regenwoud strekt zich uit over negen landen. Het grootste deel ervan ligt in Brazilië.

Het regenwoud

Tweederde van Zuid-Amerika heeft een tropisch klimaat. In de gebieden rond de evenaar is het altijd rond de 30 graden en erg vochtig. Hier ligt het Amazone-regenwoud. Zoals de naam al zegt: het regent hier vaak en hard. De Amazone is de breedste rivier ter wereld: op sommige plekken wel 40 kilometer! Ze slingert zich met haar 1100 zijrivieren door een oerwoud van 5,5 miljoen vierkante kilometer. Daar past Nederland 230 keer in. Het Amazonegebied heeft de grootste **biodiversiteit** op aarde. In geen enkel ander gebied komen zoveel verschillende soorten planten en dieren voor.

Zuid-Amerika

Kale hoogvlaktes, afgelegen eilanden vol schildpadden en miljoenensteden met druk verkeer; Zuid-Amerika heeft het allemaal! Veroveraars uit Spanje en Portugal hebben een grote invloed gehad op dit werelddeel. Dat merk je nu nog aan de taal, de inwoners en hun gewoontes. Lees over bolhoeden, het grootste oerwoud op aarde en de favoriete sport van de Zuid-Amerikanen.

In de achtdelige serie *De werelddelen* kijk je naar de natuur, geschiedenis en cultuur van de verschillende werelddelen. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er? En waardoor komt dat?

Op www.docukit.nl vind je nog veel meer leuke boeken!

